

Λέξη	Συνώνυμα	Αντώνυμα	Φράσεις εφαρμογής
αβάσιμος -η -ο	αβάσιτος, αστήρικτος, ανυπόστατος, αβέβαιος, αθεμελίωτος	βάσιμος, βέβαιος, αποδεδειγμένος,	αβάσιμη πληροφορία/φήμη/εντύπωση/είδηση, αβάσιμο συμπέρασμα/επιχείρημα
αβέβαιος -η -ο	απροσδιόριστος, αστάθμητος, αμφίβολος, επισφαλής, ρευστός	βέβαιος, σίγουρος, σταθερός, σαφής, σταθερός	αβέβαιο μέλλον, αβέβαιη (πολιτική)κατάσταση/ πρόβλεψη
αβίαστος -η -ο	αυθόρμητος, φυσικός, απροσποίητος, πηγαίος ανεπιτήδευτος,	εσπευσμένος, βεβιασμένος, πιεσμένος	ο λόγος κυλάει φυσικός και αβίαστος, αβίαστο γέλιο
αβλεψία, η	απροσεξία, αμέλεια, παραδρομή	προσοχή, προσεκτικότητα	τυπογραφική αβλεψία
άβουλος -η -ο	διστακτικός, άσκεπτος αναποφάσιτος, άκριτος, αστόχαστος,	αποφασιστικός, αυτόβουλος, τολμηρός, έξυπνος	άβουλος άνθρωπος, άβουλο όργανο, πολιτικά άβουλος, άβουλη ενέργεια
αγαθό, το/αγαθά, τα	το καλό/τα καλά, τα υπάρχοντα, τα είδη, η αρετή, η ωφέλεια, το κέρδος, η αξία, το ιδανικό	κακό, αμαρτία, δεινό/δεινά, πενία, φτώχεια	υλικά/πνευματικά/ηθικά αγαθά, αγαθό της ελευθερίας/ της ζωής, καταναλωτικά/, τα αγαθά της δημοκρατίας/της εργασίας
αδέκαστος -η -ο	αμερόληπτος, αντικειμενικός, ανεπηρέαστος, χαρισματικός	μεροληπτικός, ρουσφετολόγος	αδέκαστος δικαστής/δημόσιος λειτουργός, αδέκαστη κρίση, αδέκαστος χαρακτήρας
άδηλος -η -ο	αβέβαιος, απρόβλεπτος, αφανέρωτος, επισφαλής	φανερός, βέβαιος, σίγουρος, ασφαλής	άδηλο μέλλον, άδηλη υπόθεση
αδιάλλακτος -η -ο	ασυμβίβαστος, ανυποχώρητος, ανένδοτος, φανατικός αμετάπειστος,	διαλλακτικός, μετριοπαθής, συμβιβαστικός, συμφιλιωτικός	αδιάλλακτος άνθρωπος, αδιάλλακτη στάση/πολιτική
αδιαλλαξία, η	εμμονή, ισχυρογνωμοσύνη, πείσμα, φανατισμός, μισαλλοδοξία, ακαμψία	διαλλακτικότητα, μετριοπάθεια, συμβιβαστικότητα	πολιτική αδιαλλαξίας, θρησκευτική αδιαλλαξία
αδιαπραγμάτευτος -η -ο	αμελέτητος, ανεξέταστος, ανερεύνητος, ασυζητήτος	διαπραγματεύσιμος, διαπραγματευμένος, συζητήσιμος	αδιαπραγμάτευτος όρος (συνθήκης, συμφωνίας), αδιαπραγμάτευτο πρόβλημα
αδράνεια, η	αποτελμάτωση, απραξία, ακινησία, στασιμότητα, νωθρότητα, οκνηρία, νωχέλεια, τεμπελιά	δραστηριότητα, δράση, ενεργητικότητα, ζωτικότητα, πράξη εργατικότητα,	πέφτω σε αδράνεια, πολιτική αδράνειας, αδράνεια βούλησης/κρίσης/σκέψης
αθεμελίωτος -η -ο	αβάσιμος, επισφαλής, αστήριχος	θεμελιωμένος, βάσιμος	αθεμελίωτη θεωρία/υπόθεση/ γνώμη, αθεμελίωτες απόψεις

αθέμιτος -η -ο	παράνομος, έκνομος, άνομος, ανήθικος	θεμιτός, δίκαιος, νόμιμος, ηθικός	αθέμιτος ανταγωνισμός, αθέμιτες ενέργειες, αθέμιτα μέσα
αιτία, η	αίτιο, αφορμή, λόγος, πρόφαση, κίνητρο	συνέπεια, αποτέλεσμα	αρχική αιτία, υποκειμενική/ αντικειμενική αιτία
αίτιο, το	αιτία, αφορμή, λόγος, πρόφαση, πρόσχημα, αιτιολογία	συνέπεια	αίτιο ενέργειας, τα αίτια του πολέμου
αιτιολόγηση, η	δικαιολόγηση, τεκμηρίωση, δικαιολογία, εξήγηση		αιτιολόγηση ενός φαινομένου / γεγονότος
αιτιώδης -ης -ες	αιτιακός, αιτιολογικός	αναίτιος	αιτιώδης λόγος/εξήγηση
ακατάπαυ(σ)τος -η -ο	αδιάκοπος, ασταμάτητος, ακατάσχετος, διαρκής ατέλειωτος, συνεχής,	ασυνεχής	ακατάπαυστη πάλη καλού και κακού/φλυαρία
ακλόνητος -η -ο	σταθερός, αδιάσειστος, ατράνταχτος, ακράδαντος, αμετακίνητος, ασάλευτος, άσειστος, στερεός, απαρασάλευτος	κλονιζόμενος, ασταθής, ευκολόσειστος	ακλόνητη σταθερότητα/πεποίθηση/ αλήθεια/ τεκμηρίωση/βούληση/γνώμη, ακλόνητες αποδείξεις/αρχές, ακλόνητο επιχείρημα
ακούσιος -α -ο	αθέλητος, αυτόματος, άθελος	εκούσιος, θελημένος	ακούσιο σφάλμα, ακούσιος μάρτυρας
ακράδαντος -η -ο	ακλόνητος, αδιάσειστος, ατράνταχτος, σταθερός	ασταθής, αμφίβολος, αβέβαιος, εύσειστος	ακράδαντη πίστη/πεποίθηση/ θέληση
αλάνθαστος -η -ο	αλάθευτος, αλάθητος, σωστός, ακριβής	λανθασμένος, εσφαλμένος, σφαλερός	αλάνθαστη μέθοδος/λογική/ κρίση
αλλοτρίωση, η	αποξένωση, απώλεια, αποστέρηση, εκποίηση	αυθεντικότητα, κυριαρχία, κυριότητα	αλλοτρίωση του εαυτού μας/ του ανθρώπου απέναντι στη φύση, πολιτιστική αλλοτρίωση
αλόγιστος -η -ο	παράλογος, ασυλλόγιστος, απερίσκεπτος, αστόχαστος	λογικός, συνετός, μετρημένος, γνωστικός	Αλόγιστη συμπεριφορά/σπατάλη/ δαπάνη/καταστροφή του περιβάλλοντος
αμερόληπτος -η -ο	ακέραιος, δίκαιος, ουδέτερος, αντικειμενικός	μεροληπτικός, χαριστικός, , άδικος ρουσφετολογικός	αμερόληπτος κριτής, αμερόληπτη κρίση/απόφαση/γνώμη/ διαπίστωση
αμετάκλητος -η -ο	αμετάτρεπτος, τελεσίδικος, οριστικός	ανακλητός, ακυρώσιμος, ασταθής	αμετάκλητος σκοπός/στόχος, αμετάκλητη απόφαση
άμιλλα, η	συναγωνισμός, αναμέτρηση, διαγωνισμός	ανταγωνισμός	άμιλλα μαθητών/αθλητών, ευγενής άμιλλα

αμφισβήτηση, η	αντιλογία, αντίρρηση, φιλονικία, ένσταση, εναντιολογία	αναγνώριση, αποδοχή, παραδοχή, υιοθέτηση	αμφισβήτηση δικαιώματος, θέτω υπό αμφισβήτηση
αναγκαίος -α -ο	αναγκαστικός, αναπόφευκτος, υποχρεωτικός, απαραίτητος, απαιτούμενος	προαιρετικός	αναγκαία εφόδια/μέτρα, αναγκαίο αποτέλεσμα, αναγκαία προϋπόθεση
αναγνωρίζω	αποδέχομαι, παραδέχομαι, ομολογώ, δέχομαι, συμφωνώ, εκτιμώ, επικροτώ	αμφισβητώ, αρνούμαι, αποποιούμαι, αποστέρω	αναγνωρίζω την ευθύνη/ τις υποχρεώσεις/το λάθος, αναγνωρίζω τα δικαιώματα του ανθρώπου, αναγνωρίζεται η προσπάθεια
αναγνώριση, η	αποδοχή, επιβεβαίωση, ομολογία	αμφισβήτηση, αποποίηση, άρνηση, απόκρουση, απόρριψη	αναγνώριση σφαλμάτων/χρέους/ευεργεσία/ βοήθεια/ υπηρεσιών
αναιρώ	αρνούμαι, ακυρώνω, αθετώ, παραβιάζω, υπαναχωρώ	επιβεβαιώνω, θεμελιώνω	αναιρώ ισχυρισμούς/λεγόμενα/ απόφαση
αναμφισβήτητος -η -ο	αναντίρρητος, αναμφίβολος, αναμφίλεκτος, αδιαμφισβήτητος	αμφισβητούμενος, αμφισβητήσιμος, αμφιλεγόμενος	αναμφισβήτητη αξία/επιτυχία/ αλήθεια/απόδειξη, αναμφισβήτητο γεγονός
αναντίρρητος -η -ο	αναμφισβήτητος, αδιαφιλονίκητος, αναντίλεκτος, αναμφίβολος	αμφισβητούμενος, αμφιλεγόμενος, αμφίβολος	Αναντίρρητη αλήθεια/πραγματικότητα/ απόδειξη, αναντίρρητο επιχείρημα
ανατρέπω	καταρρίπτω, αναιρώ, ανασκευάζω, καταργώ	υποστηρίζω, εδραιώνω	ανατρέπονται οι ηθικές αξίες, ανατρέπω επιχείρημα/σχέδια
αναφέρω	μνημονεύω, δηλώνω, εξετάζω, ανακοινώνω, γνωστοποιώ	αποσιωπώ, παρασιωπώ, αποκρύπτω, παραλείπω	αναφέρω γεγονός/περιστατικό
αναφορά, η	μνεία, συσχέτιση, σύνδεση, έκθεση	αποσιώπηση, παρασιώπηση	αναφορά γεγονός/ονόματος/λεπτομερειών
ανεξακρίβωτος -η -ο	ανεπιβεβαίωτος, αναπόδεικτος, αβεβαίωτος	εξακριβωμένος, διακριβωμένος, βεβαιωμένος	ανεξακρίβωτες πληροφορίες/ φήμες, ανεξακρίβωτα αίτια
ανεξέλεγκτος -η -ο	ανεξακρίβωτος, ανέλεγκτος, ανεπιβεβαίωτος	εξακριβωμένος, ελεγμένος, βέβαιος	Ανεξέλεγκτη είδηση/ κοινωνία/απειλή των οπλών, ανεξέλεγκτες πληροφορίες/ δράσεις
ανεπανόρθωτος -η -ο	αθεράπευτος, αγιάτρευτος	επανορθώσιμος, ιάσιμος	ανεπανόρθωτη συμφορά/καταστροφή/απώλεια
ανεπίδεκτος -η	άνικανος, απρόσφορος,	(επι)δεκτικός, ικανός,	θέμα ανεπίδεκτο

-0	ασυζήτητος	συζητήσιμος	συζητήσεως, ανεπίδεκτος μαθήσεως/αγωγής
ανθρωπιστικός -η -ο	ουμανιστικός, φιλανθρωπικός	αντιανθρωπιστικός, αποκτηνωτικός, εκβαρβαριστικός	ανθρωπιστικό ιδεώδες, ανθρωπιστική ενέργεια/ διδασκαλία/παιδεία/συμπ εριφορά
ανιδιοτελής -ης -ες	αφιλοκερδής, αφιλοχρήματος, ανυστερόβουλος	ιδιοτελής, φιλοκερδής	ανιδιοτελής προσφορά/βοή- θεια/χαρακτήρας
ανίσχυρος -η -ο	αδύναμος, αδύνατος, ανίκανος, ασθενικός	ισχυρός, ικανός, ρωμαλέος	ανίσχυρο επιχείρημα, ανίσχυρα μέσα, ανίσχυρος λόγος
ανταγωνισμός, ο	σύγκρουση, αναμέτρηση, διαπάλη	συναγωνισμός, άμιλλα, συνεργασία, αλληλοβοήθεια	ανταγωνισμός δυνάμεων, οικονομικός/εμπορικός/π ολιτικός ανταγωνισμός
αντικειμενικός -η -ο	αμερόληπτος, ανεπηρέαστος, ακριβής, απροκατάληπτος	υποκειμενικός, προκατειλημμένος, μεροληπτικός, επηρεασμένος	αντικειμενική γνώση/γνώμη/ κρίση/απόφαση/αλήθεια/ πραγματικότητα, αντικειμενικά κριτήρια
αντιλαμβάνομαι	θεωρώ, καταλαβαίνω, εννοώ, κατανοώ	αδιαφορώ, περιφρονώ, αγνοώ	αντιλαμβάνομαι τις προθέσεις/τα σχέδια κάποιου
ανυστερόβουλος -η -ο	ανιδιοτελής, ειλικρινής, ντόμπρος	υστερόβουλος, υποκριτής, ανειλικρινής	ανυστερόβουλη διάθεση/σκέψη, ανυστερόβουλη παιδεία/ αγωγή
αξιόλογος -η -ο	άξιος, σημαντικός, αξιωματιώνευτος, διαπρεπής, διακεκριμένος, σπουδαίος	ανάξιος, αναξιόλογος, ασήμαντος, ευτελής, αψήφιστος	αξιόλογος επιστήμονας, αξιόλογο γεγονός/έργο/βιβλίο, αξιόλογη είδηση
αξιόπιστος -η -ο	έγκυρος, φερέγγυος, ξεκάθαρος	αναξιόπιστος	αξιόπιστη είδηση/πηγή/ πληροφορία, αξιόπιστο γεγονός
αόριστος -η -ο	ακαθόριστος, αβέβαιος, απροσδιόριστος, αμφίβολος, ασαφής	σαφής, καθορισμένος, διανυγής, καθαρός	αόριστος ορισμός/αόριστη απάντηση/ιδέα, αόριστο μέλλον, αόριστη υπόσχεση
απλός -η -ο	απλοϊκός, εύκολος, κατανοητός, ευκολονόητος	σύνθετος, πολύπλοκος, περίπλοκος	απλός συλλογισμός, απλή σκέψη, απλό πρόβλημα/ κείμενο
αποβλέπω	επιδιώκω, σκοπεύω, οραματίζομαι, αποσκοπώ, φιλοδοξώ	απελπίζομαι	αποβλέπω σε βοήθεια/με ελπίδες προς το μέλλον/σε ιδανικά
αποδοκιμάζω	επικρίνω, κατακρίνω, ψέγω, καταδικάζω	εγκρίνω, επιδοκιμάζω, επικροτώ	αποδοκιμάζω στάση/συμπεριφορά
αποκαλύπτω	φανερώνω, δείχνω, μαρτυρώ, κοινολογώ	συγκαλύπτω, κρύβω, σκεπάζω,	αποκαλύπτω αξίες/νοήματα/

		παρασιωπώ	προθέσεις/την αλήθεια
αποκατάσταση, η	επαναφορά, παλινόρθωση, επανόρθωση	φθορά, παραμέληση	αποκατάσταση αδικίας/της τάξης/της δημοκρατίας/ της αλήθειας, επαγγελματική αποκατάσταση
αποκλεισμός, ο	απομόνωση, απαγόρευση, εξαίρεση	απελευθέρωση, επανασύνδεση	οικονομικός αποκλεισμός, αποκλεισμός κοινωνικών ομάδων
αποπροσανατολίζω	μπερδεύω	προσανατολίζω	αποπροσανατολίζω την κοινή γνώμη/το λαό
απορρίπτω	αποκρούω, αποποιούμαι	αποδέχομαι	απορρίπτω ιδέα/σκέψη/ υπόθεση/επιχείρημα
αποσκοπώ	αποβλέπω, επιδιώκω	αδιαφορώ, αντιτίθεμαι	αποσκοπώ σε ανταμοιβή/σε αναγνώριση
αποτέλεσμα, το	απόρροια, επακόλουθο, συνέπεια, κατάληξη, απόληξη, έκβαση	αιτία, αίτιο, λόγος, προϋπόθεση	αποτέλεσμα προσπάθειας/ ενεργειών, επιθυμητό αποτέλεσμα, αρνητικό/θετικό αποτέλεσμα
αποτελεσματικός -ή -ό	αποδοτικός, τελεσφόρος, δραστικός, καρποφόρος, κερδοφόρος	αναποτελεσματικός, ατελέσφορος, άκαρπος	αποτελεσματική δράση/ μέθοδος/ παιδεία/πρωτοβουλία, αποτελεσματικά μέτρα
αποτρέπω	αποσοβώ, εμποδίζω, προλαβαίνω, παρεμποδίζω, αποθαρρύνω	προτρέπω, παροτρύνω, ενθαρρύνω, παρακινώ	αποτρέπω καταστροφή/πόλεμο/ κρίση
αποφεύγω	απέχω, ξεφεύγω, δια- φεύγω, ξεγλιστρώ	επιδιώκω, επιζητώ	αποφεύγω προβλήματα/ συζητήσεις/ να πάρω θέση
άποψη, η	γνώμη, ιδεολογία, πεποίθηση, αντίληψη, πλευρά, εκδοχή, κρίση, εκτίμηση		διατυπώνω/εκφράζω /έχω άποψη, εξετάζω ζήτημα από διάφορες απόψεις, απόψεις ενός ζητήματος
απραγματοποίητος -η -ο	ανέφικτος, ανεκπλήρωτος, απραγμάτωτος, ανεκτέλεστος	πραγματοποιήσιμος, εφικτός, πραγματοποιημένος	απραγματοποίητη επιθυμία, απραγματοποίητα σχέδια, απραγματοποίητος στόχος
απροσδιόριστος -η -ο	ακαθόριστος, ασαφής, αόριστος, αδιευκρίνιστος	καθορισμένος, προσδιορισμένος	απροσδιόριστο μέλλον/ φαινόμενο, απροσδιόριστη κατάσταση
αρνούμαι	απαρνιέμαι, αναιρώ, αποκηρύσσω, απορρίπτω, αποκλείω	δέχομαι, αποδέχομαι, παραδέχομαι, ομολογώ, συμφωνώ	αρνούμαι ισχυρισμούς/ ιδέες/ δικαιολογίες/συμβιβασμο ύς,

			αρνούμαι επίμονα/κατηγορηματικά
αρωγή, η	βοήθεια, συνδρομή, υποστήριξη, ενίσχυση	εγκατάλειψη, αδιαφορία	ηθική/οικονομική/πνευμα- τική/ υλική αρωγή, ταμείο αρωγής
ασήμαντος -η -ο	αναξιόλογος, μηδαμινός, τιποτένιος, αμελητέος	σημαντικός, σπουδαίος, σημαίνων, αξιόλογος, έξοχος	ασήμαντος διάλογος, ασήμαντες ειδήσεις/επιδράσεις, ασήμαντο επιχείρημα/κέρδος
άσκοπος -η -ο	άστοχος, μάταιος, άκαρπος	σκόπιμος	άσκοπα λόγια, άσκοπη προσπάθεια
ασταθής -ης -ες	άστατος, ευμετάβλητος, μεταβλητός, ρευστός	ευσταθής, σταθερός, αμετάβλητος	πνευματικά ασταθής εποχή, ασταθές παρόν/μέλλον
αστάθμητος -η -ο	άγνωστος, άδηλος, αβέβαιος, απρόβλεπτος, απροσδιόριστος	σταθμητός, βέβαιος, σίγουρος, σταθερός	αστάθμητος παράγοντας, αστάθμητη δύναμη, αστάθμητες καταστάσεις, αστάθμητο μέλλον, αστάθμητα δεδομένα
άστοχος -η -ο	ανακριβής, εσφαλμένος, λανθασμένος, άσκοπος	εύστοχος	άστοχη πράξη/ενέργεια, άστοχα λόγια, άστοχη προσπάθεια
ασυγκρότητος -η -ο	ακατάρτιστος, ασχημάτιστος	συγκροτημένος	ασυγκρότητη γλώσσα, ασυγκρότητος χαρακτήρας
ατομ(ικ)ισμός, ο	εγωισμός, εγωπάθεια, εγωκεντρισμός, φιλοτομαρισμός	άλτρουισμός	στείρος/φρενιασμένος ατομ(ικ)ισμός
αυτονόητος -η -ο	ευνόητος, ολοφάνερος, σαφής	δυσδιάκριτος	αυτονόητη αλήθεια/διαπίστωση/ ερώτηση/προϋπόθεση
αφορμή, η	ευκαιρία, αιτία, λόγος, δικαιολογία, πρόφαση, πρόσχημα	συνέπεια, αιτιατό, επακόλουθο, αποτέλεσμα	αφορμή φιλονικίας, φαινομενική αφορμή, βρίσκω αφορμή
ανεγάρδιαστος -η -ο	άψογος, άμεμπτος, ανεπίληπτος, άσπιλος	ψεγαδιασμένος	ανεγάρδιαστη ενέργεια/ συμπεριφορά
βάνανσος -η -ο	απότομος, σκληρός, χυδαίος	ευγενής, ήπιος	βάνανσοι τρόποι, βάνανση συμπεριφορά
βασικός -η -ο	θεμελιώδης, θεμελιακός, ουσιώδης, κύριος, σημαντικός	δευτερεύων	βασικές αρχές/έννοιες, βασικός λόγος, βασική αιτία
βεβαιότητα, η	σιγουριά, πεποίθηση, ασφάλεια, εγγύηση	αβεβαιότητα, αμφιβολία, επιφύλαξη	μιλώ με βεβαιότητα, βεβαιότητα για το μέλλον, απόλυτη βεβαιότητα
βελτιώνω	καλυτερεύω, αναβαθμίζω	χειροτερεύω, επιδεινώνω	βελτιώνω επίδοση, η υγεία βελτιώνεται
βίαιος -η -ο	ορμητικός, σφοδρός, απότομος, σκληρός	ήπιος, πράος	βίαια μέσα, βίαιη εποχή, βίαιος τρόπος/χαρακτήρας

βοήθεια, η	αρωγή, επικουρία, συμβολή, συμπαράσταση, συνδρομή, ενίσχυση	παρακώληση, παρεμπόδιση, αδιαφορία	ζητώ/δίνω/προσφέρω βοήθεια, πρώτες βοήθειες, οικονομική βοήθεια
γενικός -ή -ό	ασαφής, αόριστος, κοινός, καθολικός, οικουμενικός,	ειδικός, λεπτομερής, μερικός	γενικά χαρακτηριστικά/ γνωρίσματα, γενικές εκφράσεις
γέννημα, το	δημιούργημα, αποκύημα, αποτέλεσμα, προϊόν, καρπός		γέννημα θρέμμα, γέννημα της φαντασίας
γιγαντιαίος -α -ο	γιγάντιος, πελώριος, τεράστιος	μικρός, μικροσκοπικός	γιγαντιαίες διαστάσεις
γλαφυρός -ή -ό	παραστατικός, αβίαστος, κομψός		γλαφυρό ύφος, γλαφυρή περιγραφή
γνώμη, η	άποψη, θέση, κρίση, εκτίμηση, ιδέα, στάση, σκέψη, πεποίθηση	ακρισία, αβουλία	έχω (αντίθετη) γνώμη, εκφράζω τη γνώμη μου, κατά τη γνώμη μου
γόνιμος -η -ο	δημιουργικός, αποτελεσματικός, αποδοτικός	άγονος	γόνιμος διάλογος, γόνιμη συζήτηση/συνεργασία
δεδομένος -η -ο	αναμφισβήτητος, βέβαιος, σίγουρος	αβάσιμος	δεδομένες συνθήκες, δεδομένη στιγμή
δεινός -η -ό	επιδέξιος, επιτήδειος, άξιος, φοβερός, τρομερός, φρικτός	ασήμαντος, καλός	δεινός ρήτορας/συζητητής, δεινό πλήγμα, δεινή οικονομική κατάσταση
δευτερεύων -ουσα -ον	επουσιώδης, πρόσθετος, επικουρικός, βοηθητικός	κύριος, πρωτεύων	δευτερεύον ζήτημα, δευτερεύων ρόλος
δηκτικός -ή -ό	δριμύς, σαρκαστικός, ειρωνικός, καυστικός, πικρόχολος, φαρμακερός,	κολακευτικός	δηκτικά λόγια, δηκτικό χιούμορ/σχόλιο
δηλώνω	αναφέρω, ανακοινώνω, φανερώνω, γνωστοποιώ, κοινοποιώ, αποκαλύπτω, ομολογώ	αποκρύπτω, αποσιωπώ, συγκαλύπτω	δηλώνω πίστη/αφοσίωση, η συμπεριφορά δηλώνει αποφασιστικότητα
δηλωτικός -ή -ό	ενδεικτικός, σημαντικός, χαρακτηριστικός		ενέργειες δηλωτικές των απόψεων του
δημιουργικός -ή -ό	παραγωγικός, γόνιμος, εφευρετικός	εκμηδενιστικός	δημιουργικός άνθρωπος/ νους, δημιουργική ικανότητα/ φαντασία/εργασία/απασχόληση/ μάθηση
διαβάλλω	συκοφαντώ, διασύρω, δυσφημώ, κατηγορώ, κακολογώ	επαινώ, εγκωμιάζω, εξυμνώ	διαβάλλω τον αντίπαλο
διαβεβαιώνω	υπόσχομαι, επιβεβαιώνω, πιστοποιώ, εγγυώμαι	ακυρώνω, αθετώ	διαβεβαιώνω πως είναι αλήθεια
διαδίδω	κοινολογώ, διαλαλώ, γνωστοποιώ, μεταδίδω	κρύβω, συγκαλύπτω, αποκρύπτω, αποσιωπώ	διαδίδω μια ιδέα/μια φήμη/ επιστήμη/μόδα
διάδοση, η	φημολογία, μετάδοση, κοινολόγηση, εξάπλωση	αποσιώπηση, απόκρυψη	διάδοση των ιδεών/μιας φήμης

διαλλακτικός -ή -ό	υποχωρητικός, συμβιβαστικός	αδιάλλακτος	διαλλακτική στάση
διαμορφώνω	διαπαιδαγωγώ, δια- πλάθω	καταστρέφω	διαμορφώνω συνειδήσεις/ ελεύθερα πνεύματα/χαρακτήρα
διαπαιδαγωγώ	εκπαιδεύω, καθοδηγώ, μορφώνω	αποπλανώ, αποκοιμίζω	διαπαιδαγωγώ τους νέους
διαπιστώνω	εξακριβώνω, ανακαλύπτω, συμπεραίνω	αμφιβάλλω	διαπιστώνω παραβάσεις, διαπιστώνω ότι κάποιος λέει την αλήθεια
διαπλάθω	διαμορφώνω, διαπαιδαγωγώ, καλλιεργώ		διαπλάθω το ήθος/το χαρακτήρα
διασαφηνίζω	αποσαφηνίζω, διευκρινίζω	συγχύζω, μπερδεύω	διασαφηνίζω «σκοτεινά» σημεία
διαστρεβλώνω	διαστρέφω, παραποιώ, αλλοιώνω		διαστρεβλώνω λόγια/ απόψεις/ γεγονότα
διασφαλίζω	κατοχυρώνω, εγγυώμαι, εξασφαλίζω		διασφαλίζω τη θέση μου/τους θεσμούς/τη δημοκρατία/τα σύνορα
διατυπώνω	εκφράζω, δηλώνω		διατυπώνω σκέψη/επιφυλάξεις/παράπ ονα
διαφθορά, η	ανηθικότητα, εκφυλισμός, ατιμία, εκμαυλισμός, σήψη, φαιλότητα	τιμιότητα, ηθικότητα	διαφθορά ηθών, διαφθορά στη διοίκηση
διαφωτίζω	κατατοπίζω, ενημερώνω, πληροφορώ, διασαφηνίζω, διευκρινίζω	παρερμηνεύω, συσκοτίζω	διαφωτίζω τη νεολαία/το κοινό
διαφωτιστικός -ή -ό	κατατοπιστικός, ενημερωτικός	σκοταδιστικός, αμαυρωτικός	διαφωτιστικό κείμενο/άρθρο
διεξοδικός -ή -ό	εκτενής, εξαντλητικός, εξονυχιστικός, λεπτομερής	συνοπτικός, γενικός	διεξοδικές συζητήσεις, διεξοδικός έλεγχος, διεξοδική ανάλυση
δικαίωμα, το	απαίτηση, αξίωση	υποχρέωση, δέσμευση	διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου, παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δικαίωμα στη ζωή/στη μόρφωση, στέρηση δικαιωμάτων, δικαίωμα ψηφου/εκλέγειν και εκλέγεσθαι
έγκυρος -η -ο	ισχυρός, αξιόπιστος	άκυρος	έγκυρος συλλογισμός, έγκυρες πληροφορίες
εγχείρημα, το	τόλμημα, απόπειρα, προσπάθεια		δύσκολο/παράτολμο/επικί νδυνο/ άστοχο εγχείρημα, έκβαση εγχειρήματος
εγωκεντρισμός	εγωπάθεια, εγωλατρία,	αλτρουισμός	παθολογικός/στείρος

	εγωισμός, ατομισμός		εγωκεντρισμός
εδραιώνω	σταθεροποιώ, ισχυροποιώ, παγιώνω	κλονίζω, εξασθενίζω	εδραιώνω μια κατάσταση/ ένα καθεστώς/τη θέση/την εξουσία/τη δύναμη
εθνικισμός, ο	σοβινισμός	διεθνισμός, κοσμοπολιτισμός	ακραίος/επιθετικός εθνικισμός, φαινόμενα/εκδηλώσεις/έξ αρση εθνικισμού
εθνικιστής, ο	σοβινιστής, υπερπατριώτης	διεθνιστής, κοσμοπολίτης	φανατικός εθνικιστής
εικάζω	υποθέτω, πιθανολογώ, φαντάζομαι, συμπεραίνω, μαντεύω	βεβαιώνω	εικάζω τα αποτελέσματα/τις προθέσεις κάποιου
εικασία, η	πιθανολογία, θεωρία, υπόθεση, συμπέρασμα	βεβαιότητα	κάνω μια εικασία, απλή/πιθανή/τολμηρή/απί θανη/ αόριστη εικασία
έκβαση, η	κατάληξη, τέλος, αποτέλεσμα	ξεκίνημα, αρχή	έκβαση των προσπαθειών/των διαπραγματεύσεων, τελική/ ευνοϊκή/αίσια/επιτυχής έκβαση
έκδηλος -η -ο	φανερός, ολοφάνερος, εμφανής, καταφανής, προφανής	κρυφός, αφανής, άδηλος	έκδηλη προσπάθεια, έκδηλο ενδιαφέρον, έκδηλος στόχος
εκλαμβάνω	θεωρώ, αντιλαμβάνομαι	αντιπαρέρχομαι	εκλαμβάνω το ορθό ως λάθος
εκμηδενίζω	εξαλείφω, αφανίζω, εξουδετερώνω, αποσοβώ, εξανεμίζω	εξυψώνω	εκμηδενίζω διαφορές/την προσωπικότητα κάποιου
εκούσιος -α -ο	εθελούσιος, οικιοθελής	ακούσιος	εκούσια παρατήρηση/προσέλευση
εκτενής -ής -ές	εκτεταμένος, αναλυτικός	σύντομος, περιληπτικός	εκτενές κείμενο, εκτενής αφήγηση/ανάλυση
ελάττωμα, το	μειονέκτημα, αδυναμία, ψεγάδι, τρωτό	προτέρημα, προσόν, χάρισμα, πλεονέκτημα	το ελάττωμα της φλυαρίας/της φιλαργυρίας
εμπαιγμός, ο	χλευασμός, ειρωνεία, κοροϊδία, περίπαιγμα, σκώμμα, εξευτελισμός	σεβασμός, εκτίμηση, θαυμασμός	δημόσιος εμπαιγμός, εμπαιγμός της κοινής γνώμης/του λαού
εμφανής -ής -ές	ορατός, φανερός, ευδιάκριτος, προφανής, πρόδηλος, αισθητός	κρυφός, αόρατος, αδιάκριτος	εμφανή σημάδια, εμφανής διαφορά/βελτίωση/επίδρα ση
ένδεια, η	φτώχεια, πενία, ανέχεια, έλλειψη	πλησμονή, πλούτος, αφθονία	πλήρης ένδεια, ένδεια χρημάτων/ οικονομικών πόρων/ επιχειρημάτων, πνευματική
ενεδρεύω	παραμονεύω, караδοκώ, ελλοχεύω		ενεδρεύει ο κίνδυνος
ένθερμος -η -ο	θερμός, εγκάρδιος	ψυχρός	ένθερμος υποστηρικτής/θιασώτης,

			ένθερμη υποστήριξη/ αποδοχή
ενισχύω	ενδυναμώνω, ισχυροποιώ, εντείνω, τονώνω	αποδυναμώνω, εξασθενίζω, αδυνατίζω	ενισχύω μια άποψη/μια προσπάθεια, ενισχύω οικονομικά/ χρηματικά
ενστερνίζομαι	ασπάζομαι, υιοθετώ, επιδοκιμάζω, εγκολπώνομαι	αρνούμαι, απορρίπτω	ενστερνίζομαι αρχές/ιδέες
εντείνω	δυναμώνω, επαυξάνω, πολλαπλασιάζω, ενισχύω, επιτείνω	χαλαρώνω, λασκάρω	εντείνω τις προσπάθειες μου/ την προσοχή μου, εντείνονται οι σχέσεις
εξανδραποδισμός	υποδούλωση	χειραφέτηση	εξανδραποδισμός του ανθρώπου
εξανεμίζω	εξαφανίζω, καταστρέφω, διασπαθίζω, διασκορπίζω	συγκεντρώνω, συσσωρεύω, συνάζω συναθροίζω,	εξανεμίζονται οι ελπίδες/τα όνειρα
εξειδίκευση, η	ειδίκευση	γενίκευση	επαγγελματική εξειδίκευση
εξετάζω	(δι)ερευνώ, επεξεργάζομαι, μελετώ, αναλύω	αγνοώ, παραμελώ	εξετάζω το πρόβλημα της /την υπόθεση/ένα θέμα
εξήγηση, η	ερμηνεία, διασαφήνιση, αποσαφήνιση, δικαιολόγηση	παρανόηση, παρερμηνεία	εξήγηση φαινομένου/κειμένου, δίνω/ζητώ εξηγήσεις
επαγγελματικός -ή -ό	εργασιακός	ερασιτεχνικός	επαγγελματικός προσανατολισμός, επαγγελματική εκπαίδευση, επαγγελματικές δραστηριότητες/ υποθέσεις
επακόλουθο, το	συνέπεια	αιτία, αίτιο	φυσικό/αναγκαίο/λογικό/ αναπότρεπτο επακόλουθο
επανδρώνω	στελεχώνω		επανδρώνω νοσοκομείο, επανδρωμένο διαστημόπλοιο
επανέρχομαι	επιστρέφω, ξανασυζητώ, επανακάμπτω	απομακρύνομαι	επανέρχομαι στο προηγούμενο καθεστώς/στο ζήτημα/στο ίδιο θέμα, επανέρχεται η παλιά νομοθεσία
επανορθώνω	διορθώνω, επαναφέρω, ανασκευάζω	καταστρέφω, ανατρέπω, επιδεινώνω	επανορθώνω ανακρίβειες/ αδικίες/κατηγορίες
επαρκής -ής -ές	αρκετός, ικανός, ικανοποιητικός	ανεπαρκής, λιγοστός, πενιχρός	επαρκής ποσότητα/γνώση μιας γλώσσας, κρίνομαι επαρκής
επεμβαίνω	παρεμβαίνω, μεσολαβώ, αναμιγνύομαι	αδιαφορώ	ο άνθρωπος επεμβαίνει στη φύση, επεμβαίνει στη ζωή κάποιου

επεξεργάζομαι	εξετάζω, τελειοποιώ		επεξεργάζομαι ένα νομοσχέδιο/ ένα πρόγραμμα/ένα κείμενο/ προτάσεις
επηρεάζω	επιδρώ, επενεργώ, κατευθύνω		επηρεάζω την εξέλιξη, επηρεάζομαι από τα συναισθήματα
επιβάρυνση, η	χειροτέρευση, επιδείνωση	ελάφρυνση	επιβάρυνση του περιβάλλοντος με ρύπους
επιβεβαίωση, η	επαλήθευση		επιβεβαίωση των φημών/της προσωπικότητας
επιβλαβής -ής -ές	βλαβερός, επιζήμιος	επωφελής, ωφέλιμος	επιβλαβείς ενέργειες
επιβουλεύομαι	κατατρέχω, καταδιώκω		επιβουλεύομαι την υπόληψη/ την περιουσία κάποιου
επίγνωση, η	συναίσθηση, συνείδηση	αδιαφορία	επίγνωση των ευθυνών
επιδεικνύω	δείχνω, διαφημίζω, παρουσιάζω		επιδεικνύω τα πλούτη/τις γνώσεις/τις ικανότητες
επιδείνωση, η	χειροτέρευση	βελτίωση	επιδείνωση κατάστασης/ καιρού
επιδέξιος -α -ο	έμπειρος, επιτήδειος, δεινός	αδέξιος, άπειρος	επιδέξιος διαπραγματευτής, επιδέξια κίνηση/ενέργεια
επιδιώκω	επιζητώ, επιχειρώ, αποσκοπώ, αποβλέπω	αδιαφορώ	επιδιώκω την ευτυχία/τον πλούτο/την κοινωνική αναγνώριση
επιδοκιμάζω	εγκρίνω, επικροτώ, προσυπογράφω	αποδοκιμάζω, επικρίνω, γιουχάρω	επιδοκιμάζω τα λόγια/τα σχέδια/ τις απόψεις κάποιου
επίδραση, η	επιρροή, επενέργεια, επήρεια, επίπτωση		ασκώ/δέχομαι επίδραση, πνευματικές/ιδεολογικές επιδράσεις, ασήμαντη/μικρή/ μεγάλη επίδραση
επιείκεια, η	ηπιότητα	αυστηρότητα	δείχνω επιείκεια, ζητώ επιείκεια
επιζήμιος -α -ο	βλαβερός, επιβλαβής	επωφελής	επιζήμια απεργία
επίκαιρος -η -ο	έγκαιρος, καίριος, πρόσφορος	άκαιρος, παράκαιρος, ανεπίκαιρος	επίκαιρη παρέμβαση /παρατήρηση/ πρόταση
επικεντρώνω	εστιάζω, προσδιορίζω		επικεντρώνω την προσοχή/το ενδιαφέρον μου/τις προσπάθειες μου
επικερδής -ής -ές	κερδοφόρος	ζημιογόνος	επικερδής εργασία/απασχόληση
επικρίνω	κατηγορώ, καταδικάζω, κατακρίνω, μέμφομαι, ψέγω, αποδοκιμάζω	εγκρίνω, επιδοκιμάζω, επαινώ, επικροτώ	επικρίνω συμπεριφορά/ πράξεις/ενέργειες
επιλήψιμος -η -ο	μεμπτός	ανεπίληπτος	επιλήψιμη πράξη/διαγωγή
επίλυση, η	λύση, διακανονισμός		επίλυση προβλήματος/διαφορών

επινοώ	δημιουργώ, μηχανεύομαι, σκαρώνω, εφευρίσκω, ανακαλύπτω		επινοώ μεθόδους/μια δικαιολογία/ μια ιστορία
επίπτωση, η	επίδραση, επενέργεια, επιβάρυνση, συνέπεια, επακόλουθο, αποτέλεσμα		οι επιπτώσεις του καπνίσματος στην υγεία/του πληθωρισμού στην οικονομία, σοβαρές/δυσμενείς/δυσάρεστες επιπτώσεις
επιρροή, η	επηρεασμός, επιβολή, επίδραση, επήρεια, επενέργεια		ασκή επιρροή, βρίσκομαι κάτω από την επιρροή, καλή/κακή επιρροή
επιτακτικός -ή-ό	υποχρεωτικός, αναγκάιος, επιβεβλημένος	προαιρετικός	επιτακτικό καθήκον, επιτακτική ανάγκη/υποχρέωση
επίτευγμα, το	κατόρθωμα, επιτυχία, επίτευξη	αποτυχία	επιστημονικό/τεχνολογικό επίτευγμα
Επιφανειακός -ή -ό	επιδερμικός	ουσιώδης	επιφανειακό ενδιαφέρον, επιφανειακή έρευνα/εξέταση
επιχείρημα, το	ισχυρισμός, συλλογισμός		εκθέτω/αναλύω/αναιρώ/ανατρέπω/αντικρούω επιχειρήματα, πειστικό/ισχυρό/ ακλόνητο/ αδύνατο επιχείρημα στερούμαι επιχειρημάτων
επουσιώδης -ης -ες	δευτερεύων, ασήμαντος	ουσιώδης	επουσιώδη στοιχεία/ χαρακτηριστικά/λάθη, επουσιώδης διαφορά
επωφελής -ής -ές	ωφέλιμος	ανωφελής	επωφελής συμφωνία
έριδα, η	φιλονικία, λογομαχία, σύγκρουση, προστριβή, διαμάχη, διαπληκτισμός	σύμπνοια, συμφωνία	πολιτικές/θρησκευτικές έριδες
Εστιάζω	επικεντρώνω		εστιάζω το ενδιαφέρον
εσωστρεφής -ής -ές	ενδοστρεφής	εξωστρεφής	εσωστρεφής χαρακτήρας
ευημερία, η	ευπορία, ευδαιμονία, ευδοκίμηση, ευμάρεια	φτώχεια, δυστυχία, δυσπραγία	ατομική/οικογενειακή/κοινωνική ευημερία, ευημερία των πολιτών
ευφράδεια, η	ευγλωττία		μιλώ με ευφράδεια
εφικτός -ή -ό	πραγματοποιήσιμος, κατορθωτός	ανέφικτος	εφικτός στόχος
θεμελιώνω	στηρίζω, βασίζω	αρνούμαι, ακυρώνω	θεμελιώνω τις απόψεις/την κριτική
θεμιτός -ή -ό	δίκαιος, νόμιμος	αθέμιτος	θεμιτό μέσο/δικαίωμα, θεμιτός ανταγωνισμός
ιδανικό, το	ιδεώδες, πρότυπο		τα ιδανικά της ανθρωπότητας, άνθρωπος με/χωρίς

			ιδανικά, το ιδανικό της ελευθερίας/της δικαιοσύνης
ιδιοτέλεια, η	υστεροβουλία	ανιδιοτέλεια	κάνω κάτι/ενεργώ από ιδιο- τέλεια
ιδιοτελής -ής -ές	συμφεροντολόγος, υστερόβουλος	ανιδιοτελής	ιδιοτελής χαρακτήρας, ιδιοτε- λείς σκέψεις/προτάσεις
ιδιωτικός -ή -ό	ατομικός, προσωπικός, ιδιαίτερος	δημόσιος, κρατι- κός, δημοτικός, κοινοτικός	ιδιωτική περιουσία/επιχεί- ρηση, ιδιωτικό κεφάλαιο, ιδιωτική πρωτοβουλία
Ιδρύω	θεμελιώνω, δημι- ουργώ, εγκαθιδρύω, συγκροτώ, οργανώνω	ξεθεμελιώνω, απο- συνθέτω, διαλύω	ιδρύω σύλλογο/σωματείο/ νοσοκομείο/σχολείο/πανεπι- - στήμιο/επιχείρηση
ικανοποίηση, η	ευαρέσκεια, ευχαρί- στηση, χαρά	απογοήτευση	νιώθω/αισθάνομαι ικανοποιί- ηση
ικανός -ή -ό	άξιος	ανίκανος	ικανός πολιτικός/διπλωμάτης
ισχυρίζομαι	διατείνομαι, υποστηρίζω		ισχυρίζομαι ότι είμαι αθώος
καθήκον, το	υποχρέωση, χρέος, οφειλή, επιταγή, δέσμευση	δικαίωμα	οι πολίτες έχουν καθήκοντα και υποχρεώσεις,
καθολικός -ή -ό	συνολικός, ολικός	ειδικός, μερικός	καθολική συμμετοχή/αντίδραση, καθολική θεώρηση ενός ζητήματος
καθοριστικός -ή -ό	αποφασιστικός, καίριος	ασήμαντος	καθοριστικός παράγοντας/ ρόλος, καθοριστική βοήθεια
καινοτομία, η	νεωτερισμός, πρωτοτυπία, προοδευτισμός	συντηρητισμός, στασιμότητα, συντηρητισμός	καινοτομία με θετικά/αρνητικά αποτελέσματα
καίριος -α -ο	καθοριστικός, ουσιώδης, έγκαιρος	άκαιρος	καίριο πλήγμα/χτύπημα, καίριο ερώτημα
καπιταλισμός, ο	κεφαλαιοκρατία	σοσιαλισμός, κομμουνισμός	βιομηχανικός/εμπορικός/ καπιταλισμός
καριέρα, η	σταδιοδρομία, επάγγελμα		πολιτική/λαμπρή καριέρα
καρποφόρος -α -ο	γόνιμος	άκαρπος, στείρος, άγονος	καρποφόρος διάλογος, καρποφόρα συνεργασία
καταμερισμός, ο	κατανομή, διανομή, μοιρασιά, διαίρεση	συνένωση, ενοποίηση, ένωση	καταμερισμός εργασίας/ ευθυνών
καταναλώνω	δαπανώ, ξοδεύω, αναλώνω, αναλίσκω, διαθέτω	συγκεντρώνω, μα- ζεύω, εξοικονομώ	καταναλώνω ποσά/αγαθά, καταναλώνω τη ζωή μου/τις δυνάμεις/το χρόνο μου
κατανομή, η	καταμερισμός, μοίρα- σμα		κατανομή κερδών/πλούτου
καταπολέμηση, η	εξάλειψη, εξαφάνιση, εξόντωση, εξολόθρευση,		καταπολέμηση της ανεργίας/

	εξουδετέρωση		του αναλφαβητισμού/της ρύπανσης του περιβάλλοντος
κατάργηση, η	κατάλυση, παύση, ακύρωση, άρση	επικύρωση, αναγνώριση	κατάργηση της βασιλείας/των δασμών/ενός δικαιώματος
καταρρίπτω	ανατρέπω, αντικρούω	τεκμηριώνω, αποδεικνύω, ενισχύω, ισχυροποιώ	καταρρίπτω ισχυρισμούς/θεωρίες /επιχειρήματα
κατάχρηση, η	εκμετάλλευση, σπατάλη, ξόδεμα	εγκράτεια	κατάχρηση εξουσίας/δικαιωμάτων/ εμπιστοσύνης
κέρδος, το	όφελος, ωφέλεια, απολαβή	χάσιμο, απώλεια, ζημιά, μείωση	μικρό/μεγάλο/αθέμιτο / εύκολο κέρδος
κεφαλαιώδης -ης -ές	βασικός, θεμελιώδης	δευτερεύων, ασήμαντος	κεφαλαιώδης σημασία
κλιμακώνω	εντείνω	αποκλιμακώνω	κλιμακώνω προσπάθειες αγώνα/πόλεμο
κρίσιμος -η -ο	καθοριστικός, επικίνδυνος, σοβαρός	ασήμαντος	κρίσιμη απόφαση/κατάσταση, κρίσιμο ερώτημα
λάθος, το	σφάλμα, ανακρίβεια	σωστό, αλήθεια	μεγάλο/σοβαρό/ασήμαντο λάθος, κάνω/διαπράττω/ διορθώνω/επανορθώνω/ παραδέχομαι ένα λάθος
λακωνικός -ή -ό	σύντομος, λιγόλογος, λιτός, επιγραμματικός, συνοπτικός	φλύαρος, απεραντολόγος	λακωνική απάντηση
λιτός -ή -ό	απλός, απέρिटτος	σύνθετος, πολύπλοκος	ύφος λιτό, λιτή έκφραση
λύση, η	επίλυση, διακανονισμός, τακτοποίηση, ρύθμιση		λύση του προβλήματος, προσωρινή/μόνιμη/μέση/ αποδεκτή/ικανοποιητική/ οριστική λύση
ματαιόδοξος -η -ο	κενόδοξος, ματαιόφρων		ματαιόδοξος άνθρωπος, ματαιόδοξη πράξη
μειονέκτημα, το	ατέλεια, ελάττωμα, τρωτό, ψεγάδι, αδυναμία	πλεονέκτημα, προτέρημα, προσόν, ταλέντο, χάρισμα	κύριο/σοβαρό/ασήμαντο μειονέκτημα
μέριμνα, η	φροντίδα	αδιαφορία	κοινωνική μέριμνα
μεροληπτικός -ή -ό	υποκειμενικός	αμερόληπτος	μεροληπτικός κριτής, μεροληπτική κρίση/απόφαση
μεταβάλλω	αλλάζω, μετατρέπω, μεταμορφώνω, μεταρρυθμίζω	παγιώνω, σταθεροποιώ	μεταβάλλω γνώμη/άποψη
μετριοπαθής -ής -ές	διαλλακτικός, ήπιος	υπερβολικός, αδιάλλακτος	μετριοπαθής άνθρωπος/ χαρακτήρας, μετριοπαθείς ενέργειες
μόνιμος -η -ο	συνεχής, διαρκής	έκτακτος	μόνιμη ειρήνη
μονόπλευρος -η -ο	υποκειμενικός, μονομερής	πολύπλευρος	μονόπλευρη κρίση/απόφαση
μορφώνω	εκπαιδεύω, διαπλάθω, διαμορφώνω		οι σύγχρονοι νέοι μορφώνονται μέσω της τεχνοκρατικής

			παιδείας
μόχθος, ο	κόπος, καταπόνηση, ταλαιπωρία, κούραση, βιοπάλη	ξεκούραση, ανάπαυση	ανθρώπινος/καθημερινός μόχθος
νεωτεριστικός -ή -ό	νεωτερικός, πρωτοποριακός, πρωτότυπος	συντηρητικός, ξεπερασμένος	νεωτεριστικές ιδέες/τάσεις/μέθοδοι
Νομίζω	πιστεύω, φρονώ, θεωρώ, υποθέτω, θαρρώ, πιθανολογώ		οι νέοι νομίζουν ότι δεν έχουν κοινά στοιχεία με τις μεγαλύτερες γενιές
νωθρός -ή -ό	οκνηρός, νωχελικός, τεμπέλης, ράθυμος	δραστήριος, φιλόπονος, εργατικός	νωθρός άνθρωπος, νωθρός στη σκέψη, νωθή σκέψη, νωθρό μυαλό
ξαφνικός -ή -ό	αιφνίδιος, αναπάντεχος	αναμενόμενος	ξαφνικό γεγονός
ξεχνώ	παραλείπω, παραμελώ, λησμονώ, αφαιρούμαι	θυμάμαι, ενθυμούμαι	δεν πρέπει να ξεχνούμε τα αποτελέσματα των πολέμων
οδυνηρός -ή -ό	επίπονος	χαρμόσυνος	οδυνηρή εμπειρία
οικείος -α -ο	φιλικός, γνωστός, γνώριμος	ξένος, άγνωστος	οικεία συμπεριφορά, οικεία γλώσσα/λέξη/έκφραση, οικείο περιβάλλον
οκνηρός -ή -ό	νωθρός, νωχελικός, αργός, τεμπέλης, ράθυμος	ευκίνητος, γρήγορος, φιλόπονος, δραστήριος, εργατικός, φίλεργος	οκνηρός άνθρωπος
ολέθριος -α -ο	καταστρεπτικός, εξοντωτικός	σωτήριος, λυτρωτικός	ολέθριο σφάλμα, ολέθρια πολιτική
ομαδικός -ή -ό	συλλογικός	ατομικός	ομαδική ευθύνη, ομαδικό πνεύμα/συμφέρον, ομαδική ενέργεια, ομαδικό άθλημα/παιχνίδι
ομοιογένεια, η	ομοιότητα	ανομοιογένεια	ομοιογένεια του πληθυσμού μιας χώρας
οπαδός, ο	υποστηρικτής, ακόλουθος, θιασώτης, σύντροφος	αντιφρονών, αντίπαλος, αντίμαχος, αντίθετος	οπαδός θρησκείας/ιδεολογίας/ομάδας, /φανατικός οπαδός
οπισθοδρομικός -ή -ό	καθυστερημένος	σύγχρονος, μοντέρνος	οπισθοδρομικές απόψεις/ιδέες/αντιλήψεις
οριστικός -ή -ό	τελειωτικός, τελικός	αόριστος	οριστικό αποτέλεσμα, οριστική απόφαση/κρίση/γνώμη
ουμανισμός, ο	ανθρωπισμός	απανθρωπισμός	
ουμανιστής, ο	ανθρωπιστής	απάνθρωπος	
ουσιαστικός -ή -ό	πραγματικός, αληθινός, σημαντικός, αναγκαίος, ουσιώδης	ανούσιος, κενός, ασήμαντος, επουσιώδης	ουσιαστικός ρόλος, ουσιαστική διαφορά
ουσιώδης -ης -ες	ουσιαστικός, βασικός, κεφαλαιώδης, θεμελιώδης	επουσιώδης, ασήμαντος	ουσιώδης διαφορά, ουσιώδη χαρακτηριστικά
όφελος, το	ωφέλεια, κέρδος, συμφέρον	βλάβη, ζημία	οικονομικά οφέλη
παιδεία, η	μόρφωση, κουλτούρα, καλλιέργεια, εκπαίδευση, διαπαιδαγώγηση,	αμορφωσιά	ανθρωπιστική/τεχνοκρατική παιδεία, έλλειψη παιδείας

	αγωγή		
παραβαίνω	παραβιάζω, καταπατώ, αθετώ, επιορκώ, παρασπονδών, αναιρώ	σέβομαι, τηρώ, εκπληρώνω, κρατώ	παραβαίνω συμφωνίες/νόμους/κανονισμούς
παράβαση, π	αθέτηση, καταπάτηση, παραβίαση, αναίρεση	τήρηση, εκτέλεση, εφαρμογή	υποπίπτω σε/κάνω παράβαση, παράβαση νόμου/καθήκοντος
παραβίαση, η	παράβαση, διάρρηξη	σεβασμός, τήρηση	παραβίαση δικαιωμάτων
παραβλέπω	αδιαφορώ, αγνοώ, αψηφώ, παραμελώ, συγχωρώ, ανέχομαι	προσέχω, νοιάζομαι, παρατηρώ, μεριμνώ, ενδιαφέρομαι	παραβλέπω λάθη
παράγοντας, ο	στοιχείο, συντελεστής		αποφασιστικός/ουσιαστικός/καθοριστικός/ανθρώπινος παράγοντας
παράδειγμα, το	πρότυπο, υπόδειγμα, δείγμα		χαρακτηριστικό/ενδεικτικό παράδειγμα, παράδειγμα ήθους/αξιοπρέπειας
παραδέχομαι	αποδέχομαι, αναγνωρίζω, εγκρίνω, επιδοκιμάζω, επικροτώ, δέχομαι, πιστεύω	απορρίπτω, αρνούμαι, αποκρούω, αμφισβητώ	παραδέχομαι απόψεις, παραδέχομαι ότι κάνω λάθος
παραδοσιακός -ή -ό	κλασικός, συντηρητικός	σύγχρονος, μοντέρνος	παραδοσιακός τρόπος ζωής
παραλληλίζω	παραβάλλω, συγκρίνω	αντιπαραβάλλω	παραλληλίζω γεγονότα/καταστάσεις
παραμερίζω	παραγκωνίζω, προσπερνών, υποσκελίζω, ξεπερνών	επιμένω, εμμένω	παραμερίζω διαφορές/εμπόδια
παραχώρηση, η	μεταβίβαση, εκχώρηση		παραχώρηση δικαιώματος
παρεκτρέπομαι	παραφέρομαι, ξεστρατίζω, παρεκκλίνω, παρασύρομαι	αυτοκυριαρχούμαι	παρεκτρέπομαι από τις αρχές μου
παρέμβαση, η	παρεμβολή, επέμβαση, μεσολάβηση	παρέκβαση	πολιτική/κρατική/κοινωνική παρέμβαση, παρέμβαση στη συζήτηση
περιληπτικός -ή -ό	συνοπτικός, σύντομος	εκτενής, αναλυτικός	περιληπτική απόδοση/εξιστόρηση
περίπλοκος -η -ο	πολύπλοκος, δύσκολος, μπερδεμένος	απλός	περίπλοκο σύστημα, περίπλοκη υπόθεση/απάντηση
πιθανός -ή -ό	αληθοφανής, ευλογοφανής, ενδεχόμενος	απίθανος	πιθανή συνέπεια/αντίδραση/εκδοχή/ερμηνεία/υπόθεση
πλεονέκτημα, το	προτέρημα, προσόν, προνόμιο, κέρδος, όφελος, ωφέλεια, προβάδισμα	μειονέκτημα	έχω πλεονεκτήματα, υλικά/οικονομικά πλεονεκτήματα
πληθώρα, η	πλήθος, αφθονία, υπερεπάρκεια	έλλειψη, ανεπάρκεια	πληθώρα προϊόντων/αγαθών
πληροφόρηση, η	ενημέρωση	σκοταδισμός	ελλιπής/έγκαιρη/σωστή πληροφόρηση
Πολεμοχαρής -ής -ές	φιλοπόλεμος	ειρηνοποιός	πολεμοχαρής φυλή/λαός
πολύπλευρος	πολύμορφος,	μονόπλευρος	πολύπλευρο

-η -ο	πολυδιάστατος		ζήτημα/πρόβλημα, πολύπλευρη προσέγγιση
πολύπλοκος -η -ο	περίπλοκος	απλός	πολύπλοκο πρόβλημα, πολύπλοκη υπόθεση, πολύπλοκες ανθρώπινες σχέσεις
πολυσύνθετος -η -ο	πολύπλοκος, περίπλοκος	απλός, απλοϊκός	πολυσύνθετο ζήτημα/πρόβλημα/θέμα, πολυσύνθετη προσωπικότητα
προασπίζω	υποστηρίζω, προστατεύω, υπερασπίζομαι	διώκω	προασπίζω την ελευθερία/τη δικαιοσύνη/τα δικαιώματα/τις ιδέες μου
πρόνοια, η	μέριμνα, φροντίδα, σύνεση, περίσκεψη	απρονοησία	πρόνοια του κράτους, λαμβάνω πρόνοια για κάποιον/ για κάτι
προοδευτικός -ή -ό	ριζοσπαστικός, φιλοπρόοδος	συντηρητικός, οπισθοδρομικός, αντιδραστικός	προοδευτικός άνθρωπος, προοδευτικές ιδέες
πρόσκαιρος -η -ο	προσωρινός, παροδικός	μόνιμος, σταθερός	πρόσκαιρη επιτυχία
προσωρινός -ή -ό	παροδικός	οριστικός	προσωρινά μέτρα
προτέρημα, το	προσόν, πλεονέκτημα, χάρισμα, αρετή, προνόμιο	ελάττωμα, ψεγάδι, τρωτό, μειονέκτημα	το πρότέρημα της υπομονής, άνθρωπος με προτερήματα
προϋπόθεση, η	όρος		απαραίτητη/βασική προϋπόθεση
πρόφαση, η	πρόσχημα, υπεκφυγή		βρίσκω μια πρόφαση
ραγδαίος -α -ο	σφοδρός, ορμητικός	ήπιος, αργός	ραγδαία πρόοδος της τεχνολογίας, ραγδαία πτώση των τιμών
ρευστότητα, η	αστάθεια	σταθερότητα	ρευστότητα πολιτικής κατάστασης
ριζικός -ή -ό	ολοκληρωτικός, πλήρης	μερικός	ριζικές αλλαγές/μεταβολές
σαφής -ής -ές	καθαρός, εναργής	ασαφής, αόριστος, δυσνόητος, σκοτεινός, σιβυλλικός	σαφής απάντηση/αντίληψη, σαφείς όροι/προθέσεις
σημαντικός -ή -ό	ενδιαφέρων, αξιόλογος	ασήμαντος	σημαντική απόφαση, σημαντικός ρόλος, σημαντικό γεγονός
Σκοπεύω	προτίθεμαι, σχεδιάζω, στοχεύω	αναβάλλω	ο νέος πρωθυπουργός σκοπεύει να αναμορφώσει τη χώρα
Σπεύδω	προθυμοποιούμαι, βιάζομαι, επείγομαι	καθυστερώ, αργώ, αργοπορώ, βραδυπορώ	σπεύδω σε βοήθεια, σπεύδω να βγάλω συμπεράσματα
σπουδαίος -α -ο	ενδιαφέρων, αξιόλογος, χρήσιμος	ασήμαντος, αδιάφορος	σπουδαία είδηση, σπουδαίο ζήτημα
συγκεκριμένος -η -ο	ακριβής, αισθητός, αναλυτικός, καθορισμένος,	ασαφής, αόριστος, γενικός, αφηρημένος	συγκεκριμένες προτάσεις, συγκεκριμένοι στόχοι,

	σαφής		συγκεκριμένες ενέργειες
συγκεχυμένος -η -ο	ασαφής, ακαθόριστος, δυσδιάκριτος, μπερδεμένος	σαφής, ξεκάθαρος	συγκεχυμένα λόγια/ συναισθήματα, συγκεχυμένες ιδέες/ απόψεις/φήμες/ πληροφορίες ,κατάσταση
συγκυρία, η	συντυχία, περίσταση, σύμπτωση		πολιτική/ιστορική/διεθνής συγκυρία
συλλογικός -ή -ό	ομαδικός	ατομικός	συλλογική ευθύνη/δουλειά
συλλογισμός, ο	στοχασμός, διαλογισμός		υποθετικός/αυθαίρετος/ απλός/σύνθετος συλλογισμός
συμβολή, η	συμμετοχή, συνδρομή, συνεισφορά		συμβολή στη λύση προβλημάτων
σύμπνοια, η	ομοψυχία, ομοφωνία	διχόνοια, διχογνωμία	συνεργάζομαι με σύμπνοια
συναίνεση, η	συγκατάθεση, συμφωνία	απόρριψη	κοινωνική συναίνεση, συναίνεση των γονέων
συνδρομή, η	συνεισφορά, βοήθεια, αρωγή		κρατική συνδρομή
συνεκτικός -ή -ό	συνδετικός, ενοποιητικός	διασπαστικός	συνεκτικοί δεσμοί
συνέπεια, η	αποτέλεσμα, απόρροια, παρεπόμενο, επακολούθημα	αίτιο, αιτία, αφορμή	αρνητική/θετική συνέπεια, αναλαμβάνω τις συνέπειες των πράξεών μου
σύνθετος -η -ο	πολύπλοκος, περίπλοκος	απλός	σύνθετη έννοια, σύνθετο πρόβλημα
συνοχή, η	σύνδεση, αλληλουχία, συνάφεια, ενότητα	διάλυση, διάσπαση, αποσύνδεση	Τα επιχειρήματα έχουν συνοχή μεταξύ τους, η συνοχή των μελών της κοινωνίας
Συντελώ	συμβάλλω, συντείνω, υποβοηθώ, συνεργώ	κωλυσιεργώ, παρακωλύω, παρεμποδίζω, δυσκολεύω, εμποδίζω	παράγοντες που συντελούν στην αύξηση της εγκληματικότητας, το μεταρρυθμιστικό έργο που συντελείται στην παιδεία
συντηρητικός -ή -ό	οπισθοδρομικός, αντιδραστικός	προοδευτικός, μοντέρνος	συντηρητική νοοτροπία/ κοινωνία/ιδεολογία, συντηρητικές απόψεις
σφαιρικός -ή -ό	συνολικός	μερικός, μονομερής	σφαιρική αντιμετώπιση/αντίληψη/ ανάπτυξη
τεκμήριο, το	ντοκουμέντο, πειστήριο		ακαταμάχητα τεκμήρια
τελειωτικός -ή -ό	οριστικός, τελικός, ολοκληρωτικός	αρχικός	τελειωτική απόφαση/συμφωνία /καταστροφή
τελικός -ή -ό	τελευταίος, οριστικός, τελειωτικός	αρχικός	τελική φάση/απόφαση, τελικό στάδιο/συμπέρασμα
τετριμμένος -η -ο	κοινός, συνηθισμένος	πρωτότυπος, μοντέρνος	τετριμμένα πράγματα/ λόγια, τετριμμένες εκφράσεις/συζητήσεις
Τηρώ	κρατώ, διατηρώ, δια-	παραμελώ, παραβιάζω,	τηρώ τους νόμους/το λόγο/

	φυλάσσω,	παραβαίνω, αθετώ	την υπόσχεση/τις παραδόσεις/τα έθιμα, τηρώ επιφυλακτική/ουδέτερη/ αμερόληπτη στάση
Τιμωρώ	καταδικάζω, βασανίζω, ταλαιπωρώ, εκδικούμαι	αθώνω, αμείβω, αποζημιώνω	ο παραβάτης τιμωρείται από το νόμο
Τονίζω	υπογραμμίζω	παραβλέπω	τονίζω τη σημασία /τη σπουδαιότητα
τραγικός -ή -ό	δυσάρεστος, φοβερός		τραγική συνέπεια/κατάσταση
τροπή, η	μεταβολή, τροποποίηση, γύρισμα	διατήρηση	τροπή των γεγονότων/της υπόθεσης/της συζήτησης
Υιοθετώ	αποδέχομαι, ασπάζομαι	αποδοκιμάζω, διαφωνώ	υιοθετώ άποψη/ιδέα/πρόταση
υλικός -ή -ό		άυλος, πνευματικός, ηθικός	υλικά αγαθά/οφέλη, υλικός κόσμος, υλική βοήθεια, υλικές απολαύσεις
υλιστικός -ή -ό		ιδεαλιστικός	υλιστική θεωρία/αντίληψη, υλιστικές τάσεις της κοινωνίας
υλοποίηση, η	πραγματοποίηση, πραγμάτωση, εκπλήρωση	παραμέληση, παράλειψη	υλοποίηση προγράμματος/ εξαγγελιών
υπερασπίζομαι & υπερασπίζω	προασπίζω, υποστηρίζω, συνηγορώ, υπεραμύνομαι, προστατεύω	κατηγορώ, καταδιώκω, διώκω	υπερασπίζομαι τις απόψεις/ την υπόληψη μου/τον εαυτό μου
υπερισχύω	επικρατώ, υπερτερώ, υπερνικώ, επιβάλλομαι	υπολείπομαι, ηττώμαι	μια γνώμη υπερισχύει, υπερισχύω του αντιπάλου
υπεροπτικός -ή -ό	αλαζονικός, υπερφίαλος	ταπεινός, σώφρονος	υπεροπτικό ύφος, υπεροπτική συμπεριφορά, υπεροπτικά λόγια
υπεύθυνος -η -ο	υπαίτιος	ανεύθυνος	υπεύθυνος για μια κατάσταση
υποβαθμίζω	υποβιβάζω, ευτελίζω, μειώνω, αλλοιώνω, φθείρω	αναβαθμίζω, τονίζω	υποβαθμίζω τη σημασία/το θέμα
υπογραμμίζω	επισημαίνω, τονίζω, εξαίρω	παραβλέπω	υπογραμμίζω τη σημασία/το γεγονός
υποδεέστερος -η -ο	κατώτερος, ευτελής	ανώτερος, υπέρτερος	υποδεέστερος των περιστάσεων
υποκειμενικός -ή -ό	προσωπικός	αντικειμενικός	υποκειμενική γνώμη/κρίση, υποκειμενικά κριτήρια
υποστήριξη, η	ενίσχυση, βοήθεια, συνδρομή, αρωγή, συμπαράσταση	υπονόμευση, κλονισμός	εξασφαλίζω την υποστήριξη κάποιου, η πρότασή μου βρήκε θερμή υποστήριξη
Υποφέρω	υπομένω, υφίσταμαι, ανέχομαι, αντέχω	απολαμβάνω, ευχαριστιέμαι	υποφέρω μια κατάσταση
υποχρεωτικός -ή -ό	αναγκαστικός	προαιρετικός	υποχρεωτική εκπαίδευση
υποχωρητικός -ή -ό	ενδοτικός, συμβιβαστικός	ανένδοτος, ασυμβίβαστος	υποχωρητικός συνομιλητής
υστεροβουλία, η	ιδιοτέλεια	ανυστεροβουλία,	υστεροβουλία στις πράξεις,

		ανιδιοτέλεια	ενεργώ με υστεροβουλία
υστερόβουλος -η -ο	ιδιοτελής	ανυστερόβουλος, ανιδιοτελής	υστερόβουλος άνθρωπος, υστερόβουλη σκέψη
φαιδρός -ή -ό	γελοίος, αστείος	σοβαρός	φαιδρό πρόσωπο, φαιδρή ατμόσφαιρα
φαινομενικός -ή -ό	επιφανειακός	πραγματικός	φαινομενικές διαφορές/ομοιότητες
φανερός -ή -ό	ορατός, εμφανής, οφθαλμοφανής, σαφής προφανής, ξεκάθαρος	αόρατος, αφανής, κρυφός	φανερή πρόθεση/αγανάκτηση
φαύλος -η -ο	διεφθαρμένος	χρηστός	φαύλος πολιτικός, φαύλη διοίκηση
φερέγγυος -α -ο	αξιόπιστος, αξιόχρεος	αφερέγγυος, αναξιόπιστος	φερέγγυος συνομιλητής, φερέγγυα άτομα
φήμη, η	διάδοση, υπόληψη, εκτίμηση	αφάνεια, ανωνυμία, ασημότητα	ανεπιβεβαίωτες/επίμονες/ ανεύθυνες φήμες
φιλονικία, η	έριδα, διαμάχη, προστριβή, λογομαχία	ομόνοια, ειρήνη	έντονη φιλονικία
φιλόπονος -η -ο	εργατικός, προκομμένος	φυγόπονος	φιλόπονος επιστήμονας
φοβερός -ή -ό	τρομερός, φρικαλέος, έντονος, αξιόλογος, εξαιρετικός		φοβερό θέαμα, φοβερές προσπάθειες/καταστροφές
φυγόπονος -η -ο	οκνηρός, τεμπέλης	φιλόπονος	φυγόπονος χαρακτήρας/ άνθρωπος
χαλιναγώγηση, η	συγκράτηση, έλεγχος	αποδέσμευση, απελευθέρωση	χαλιναγώγηση των παθών/ των ενστίκτων
χειραγώγηση, η	καθοδήγηση	ελευθερία	χειραγώγηση του ανθρώπου./πολιτική χειραγώγηση
χειροπιαστός -ή -ό	ολοφάνερος, εμφανής	φανταστικός, αφηρημένος	χειροπιαστό αποτέλεσμα, χειροπιαστές αποδείξεις
χρήσιμος -η -ο	ωφέλιμος, επωφελής, λυσιτελής	ακατάλληλος, απρόσφορος, άχρηστος	χρήσιμο μέλος της κοινωνία< χρήσιμες συμβουλές/γνώσε
ψεγάδι, το	ατέλεια, ελάττωμα, μειονέκτημα, τρωτό, αδυναμία	προσόν, πλεονέκτημα, χάρισμα, προτέρημα	τα ψεγάδια της γενιάς μας συνηθίζουμε να τα αποδίδουμε στους μεγαλύτερους
ψευδής -ής -ές	πλαστός, ψεύτικος, ανειλικρινής	αληθινός, ειλικρινής	ψευδείς πληροφορίες/ειδή- σεις, ψευδής εντύπωση/ ψευδής ισχυρισμός
ωφέλεια, η	όφελος, κέρδος, απολαβή	ζημία, απώλεια βλάβη	Οικονομική ωφέλεια